

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

ULLADA POLÍTICA

En article apart parlém de la defraudació denunciada per en Rodrigo Soriano, que ab tot y ser tan escandalosa, no es més que una de tantas de les moltes que s'estan cometent. Lo més trist en què qui hauria de perseguirlas procura taparlas, o desviar d'elles el rigor de la llei. Y en aquest punt les dos oligarquies monàrquiques se diria que treballan a competència. Donchs no sostingué l'Sr. Soriano que una denuncia com la del senyor Marqués de Cayo del Rey, que s'havia de resoldre en 15 dies, no ho fou sino fins al cap de sis mesos, després de haverse derogat la Ley antiga de Contrabando y Defraudacions que l'ullia de plé a plé? En vā l'exministre Osma procurá defensarse de aqueixa gravíssima inculpació... l'efecte de la complacencia queda en peu, y aquest efecte es deplorable.

En cassos així s'imposa que l'Parlament investigui i resolgui. Així va ferse a França en l'escandalosa qüestió del Panamá. Aquí, en canvi, fou rebutjada la proposició de les minorias demanant una informació parlamentària. Se confia tot a l'acció dels Tribunals. ¿Pero qui ignora que l'poder judicial està subjecte al poder executiu, que nombra y separa lliurement als magistrats?

L'endemà de la denúncia, l'Sr. Rodrigo Soriano sigué atropellat a les portes del Congrés per un fill del Marqués de Cayo del Rey. Se temia que aquest atac tan grave inferit a un representant del país seria considerat com una senzilla falta; pero no hi ha hagut valor per atenuar fins al extrem y va dictar-se auto de presó contra l'agressor, que ha recobrat la llibertat provisionalment, mitjançant fiança de 10 mil pessetas. Ja las pot depositar el fill de un aristòcrata que anualment venia cobrantne indegudament més de 200 mil, com a posseidor de títuls estampillats del Deute exterior. No's troben en el mateix cas els pobres obrers, quan la policia l's acusa de prendre part en els complots d'explosius. Com ells no cobran cupons, se pudenixen a la presó.

**

Tot son pressas per legalizar la situació econòmica. El temps perdut miserabilment en les últimes crisis, se vol guanyar avuy portant a pas de carga la discussió dels pressupostos, y demandant que s'concedeixi al govern un'autorisiació per reformar els aranzels, avants del 31 de mars en que termina l'régimen comercial. Espanta considerar que s'deixi a les mans de un home tan versàtil com en Moret la sort de la producció.

Sobre la qüestió dels consums no's troben de moment medis hàbils de reemplassarlos.—Descubriu la riquesa oculta; feu un catastre nou—diuen els republicans. Y en Moret respondrà:—Faita saber si la Càmara vol anar per aquest camí y si després el Senat ho aprobarà.

Ab més claretat no's pot dir qu'en el Senat s'hi albergan els ocultadors de la riquesa ó 'ls protectors dels que l'ocultan. A n'aquest pas podrà ben afirmar-se qu'Espanya es el país clàssic de la riquesa oculta y de les defraudacions manifestas.

Per una cosa tan senzilla com el manteniment de la supressió dels drets de consums sobre 'ls blats y las farinás, se discuteix moltíssim, y 'ls pressupostos van y venen continuament del Congrés á la comissió informant. Els conservadors, per amor propi, mantenen la supressió, y en Moret l'accepta sempre que se li donguin medis de compensar ab nous recàrrechs els 12 milions de pessetas que implica

aquella. Y com que tot està excessivament carregat, no's troba 'l desllorigador.

No se 'ls hi acut una cosa tan senzilla, com fora la de rebaixar aqueixos 12 milions del pressupost de gastos. [Tants que se'n fan y tant inútils! Pero de aixó no'n volen sentir parlar. Els vics y 'ls despilfarros els tenen encadenats. Si governan, es sols per mantenirlos.

Pel costat d'Alemanya s'presentava días enrera una nuvolada prenyada de tempesta. Mr. Rouvier, President del govern francés, la va desvanéixer ab un discurs plé de serenitat. Tant com son pacíficas les corrents republicanes, resultan amenassadoras les imperials. Y es que Alemanya, ab el seu règim militar, se troba cada dia més aïslada dintre d'Europa. Pera donar cobró a sos afanys de preponde-

rancia, voldria fers'hi á trompadas; pero, de moment, no troba enemics que s'prestin al seu joch.

Més aviat els enemics els té dintre de casa. El partit socialista, representant de les aspiracions populars, va plantar cara al canceller Bülow, quien aquest proposava que s'activessin uns formidables armaments marítims. Y l'canciller va amenassar ayradament als socialistes, qu'es lo mateix que amenaçar al poble.

Haurá de comprendre 'l poder imperial, qu'en el sigei en qu'hem entrat, s'inicia un canvi radical en la manera de dirigir a las nacions. Fins en els imperis més militars las guerres se farán impossibles, com els que pretenguin empéndrelas no contín a la cooperació del poble. Si l'poble, qu'es el que nutreix les filas dels exèrcits permanents, se posa d'esquena a la parete, galions aniran a buscar els

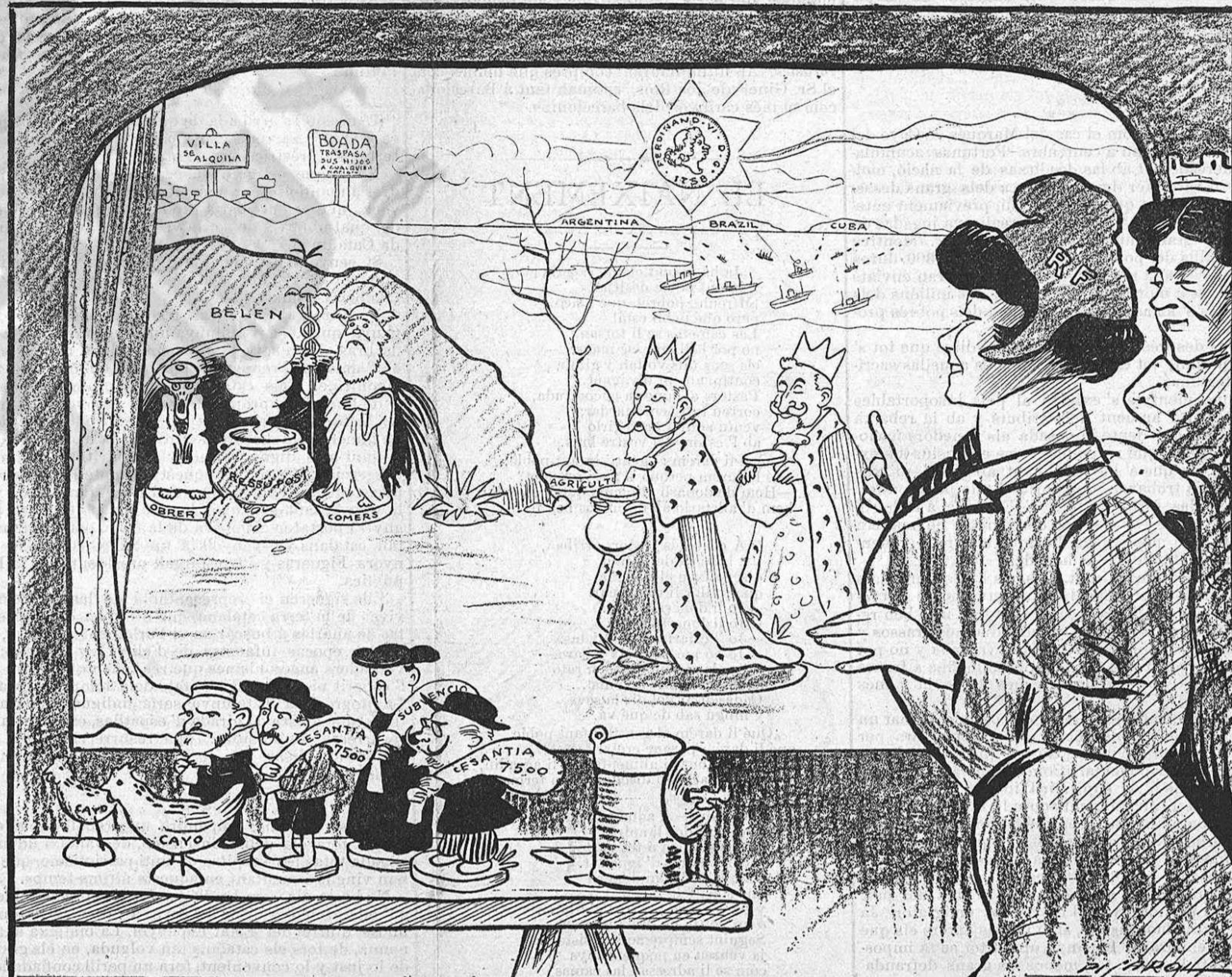
soldats els armadors de las camorras internacionals?

**

Precisament Alemanya, que té a la Russia per veïna, veu de prop la inconsistència del antic régimen d'autocracia y opressió. L'imperi rus se desmorona: l'exèrcit s'indisciplina; la huelga general se va extenir per tot arreu, y cundeix el desordre y l'anarquia. Per tot, tràgiques escenes de violència.

Las províncies del Báltic han recabat la seva independència, constituintse en Repúblicas. Son novas nacions que renauen a la vida del dret y de la llibertat y que ab gran rapides se preparan per retaxar al autòcrata, tan bon punt se vegin atacades. ¿Pero coms las ha d'atagar, si no conta ja ab un exèrcit organitzat, y si a n'ell mateix casi li faltan forces per posar a salvo 'l número hui?

L' adoració

Siguin blanxs, siguin morenos,
tots son fets del mateix tres:

l'única cosa que adoran
es l'olla del pressupost.

Perque l' indisciplina es general en tot l' Imperi y fins en las regíons más apartadas. L' exèrcit de la Mandchuria s' ha convertit en una horda de sedicio-sos. La sombra de govern rus dispensa que se l' desarmi, pero qui es capás de posarli l' cascabel al gat.

Encare que la falta de comunicacions telegràficas no permet ferse cárrech al dia del moviment revolucionari, es indubtable que va extenentse de una manera aterradora. Ja es tart per apayvagarlo ab promeses de reformas liberalis, y més tart encare per' ofegarlo en sanch, mercés a una dura repressió. Està a punt de sonar la fatídica frase: «Que se salvi qui pugui!»

Pel dia 21 (dijous) estava anunciada l' agravació de la *huelga política*.

La Russia no ha pres bitllet; pero lo qu' es aques-ta vegada treurá la grossa de Nadal.

PEP BULLANGA

PORIDURA

NA denuncia de 'n Rodrigo Sorianó formulada en plé Congrés ha axecat una polsagüera de cent mil dimonis.

Se tracta de un aristocrata, pare polítich de un fill del general Martínez Campos ('l héroe de Sagunto) y senador per dret propi, que posseïnt un caudal importantissim en títols del Deute exterior, en lloc de cobrar el cupó aquí, com espanyol, en plata, segons lo prescrit en la Lley del *affidavit*, el cobrava a París, en or, simulant que 'ls titule no eran seus, sino de un banquer de aquella capital, que oportunament els havia fet *estampillar*.

Descuberta la defraudació, va ser objecte de procediments administratius y judicials. Pero, a lo que sembla, 'ls rigors legals varen dulcificarse fins al extrem de que una Lley que podia perjudicar considerablement al defraudador, atacantlo en la seva fortuna, va ser oportunamente derogada.

Aquest es el cas que va denunciar el Sr. Rodrigo Sorianó en plé Congrés, donantse l' espectacle edificant de que alguns pares de la patria, els uns lligats per vínculs de parentiu ab l' aristocrata defraudador, y algun altre qu' està de seu servey com a lletrat, tractessin d' enterbolir la qüestió, teixint una trenyina d' enredos y alsant una espessa fumerola de disculpas.

Y quan les minorías, en honor dels Cossos deliberaents y a fi de sustreure als Tribunals qu' entenen en l' assumptiu á la pressió de determinadas influències poderoses, proposaren que 's procedissi á una informació parlamentaria, el jefe del govern, el meliflu Sr. Moret, s' hi oposà resoltament, y l' òcil remat de la majoria tirà per terra la justiciera pretenció. Perque, señoys: «ahont aniriam á parar si en la monàrquica Espanya s' adoptessin els procediments que van emplearse en la republicana Fransa ab la bruta qüestió del Panamá? Certas bugades se deixan pels pobles republicans. En els monàrquics s' ha de salvar avants que tot l' honor de la família.

Y ara diguem ab Hamlet: «Tot está podrit á Di-namarca.»

* *

Se pretén que com el cas del Marqués de Cayo del Rey, se 'n contan á centenars. Fortunas acumuladas, mercedant ab las desditzas de la nació, moltes se'n varen fer durant l' època dels grans desastres. Se assegura que hi havia qui, previament enterrat dels altibaios de la guerra, realizava jugades de bolsa de gran importància á cop segur. Mentre tant els fills del poble, que careixan de 300 duros miserables pera redimirse del servey, eran enviatxs á manadas a morir en las colonias. Els milionys dels agiotists s' amassavan ab la sanch dels pobres proletaris.

Y fins després de la *débâcle* pogué dirse que tot s' havia perdut, tot enterament menos aquellas sacrilegias fortunas.

Perque mentres s' exigian al país insoporables sacrificis ab l' augment dels tributs y ab la rebaixa del interès del deute imposada als tenedors nacionals, sacrificis que no podian ferse extensius als extrangers, els que s' havien lucrat ab las desditzas de la patria trobaven una porta oberta pera naturalizar aquelles fortunas fora d' Espanya, á fi de cobrar el cupó en or y sense descompte, de manera que tant com més pujava 'l cambi, tant més aumentava la quantia dels seus beneficis.

Y aixis hem analitizat. Ells, els llistos, arrimats al calor de l' estufa oficial, usufruixen de las representacions públicas y dels cárrechs més ben retribuixen, xuixant sempre, y cada dia més grassos y pletòrichs; y 'l pobre país, el que traballa y no pot viure, escorregut pel fisch implacable, fins á treure el moll dels ossos, cada dia més extenuat y més anèmic.

«Comprenden ara per qué no es possible formar un pressupost de reconstitució? Comprenden ara per què no s' poden aliviar las cargas que pesan sobre 'ls pobres contribuyents? Comprenden ara per què no s' troba medi de suprimir l' impost de consums, que gravita principalment sobre la miseria del proletari? Comprenden ara per què 'l Gobern s' oposa á tota reforma tributaria com no siga que contribueixi á aumentar encare més els ingressos del Erari?

Perque uns quants privilegiats y defraudadors puguen arrodonir-se, s' está agotant la vida del pais y cundeix per tot arreu el moviment emigratori. Ja no son individuos aislats, sino pobles enteros els que pretenen emigrar d' Espanya, ahont tot sé fa impossible, hasta la vida... tot, menos las grans defraudacions.

La consideració y la lenitut que s' emplean ab els defraudadors poderosos, contrasta ab el rigor im-

placable ab que 's veu tractat l' infelis contribuyent que no pot pagar la quota que se li imposa. Que ho diguin sino 'ls milers de fincas embargadas per deutes de contribucions. Per' aquests pobres no hi ha amparo. Bon goig el trobin en el cacich que, á canvi de un favor, els reduuirà á la més ignoble servitud, apoderantse de la seva conciencia, perque pugui continuar indefinidament l' asquerosa orgia.

* *

El cas del marqués de Cayo del Rey es un de tants. No representa més que una pústula procedent de la gran infeció apoderada de tot l' organisme nacional.

De aquí dimana precisament la seva gravetat extraordinaire. Sens dupte, en atenció á que esbrinrantlo implacablement se posaría al descubiert tota la podridura acumulada en 30 anys de régime oligàrquic, s' ha contrariat el bon desitj de las minorias de practicar una rigurosa investigació parlamentaria. Quin efecte més deplorable, si s' arriba á derribar el castell de pomas, que s' aguantan las unes á las altres, pel costat de la podridura, y que á primera vista, apilotadas com estan, semblan sanas! Pero quin resultat més beneficiós si á totas las tarrades se las hagués dutas al femer!

Falta energia pera procedir així. Pero la podridura en contacte ab la podridura anirà cundint y desarrollantse, fins que no quedí una partícula sana, ni un gérmen de salvació.

S' imposa una Revolució higiènica. La Revolució del àcit fènic. D' altra manera s' haurá de acudir al foix, y de lo gran y de lo xich, de lo dolent y de lo bo, no 'n quedará més que un pilot de cendra.

P. K.

UN' OBRA REPUBLICANA

G RACIAS á la tenacitat y á la energia del Sr. Giner de los Ríos, dignament secundat per sos companys del Ajuntament de Barcelona, en la última Junta de Vocals Associats fou acceptada per 39 vota entre 40 votants una esmena de verdadera trascendència, en lo relatiu al ram de la enseñanza pública primaria.

Se tracta de convertir en escolas las auxiliarias que fins avuy venian existint. Els auxiliars secundavan als professors; pero la seva acció sera més beneficiosa podent obrar independentment. Quan menos axió donarà lloc á que s' augmenti el número de locals destinats á escolas, que per lo que respecta á Barcelona, no arriba de bon tros al que la lley senyala y determina.

A tenor de l' esmena del Sr. Giner de los Ríos, desde'l próxim exercici, las classes populars tindrán 93 escolas diurnas més completament gratuïtas pera la ensenyanza dels seus fills y 136 nocturnas de nova creació, pera que ells mateixos s' instrueixin, sense cap dispendi.

Les ideas bonas se sobreponen á totas las preocupacions y partits-presos. La del Sr. Giner per serhant, trobà l' apoyo de tots els regidors, sense distinció de procedencies y dels mateixos vocals associats. Al consignarho així, no podem menos d' expressar la satisfacció que 'ns produueix un fet que revela una reforma beneficiosa en las costums públicas.

Tal com el poble barceloní l' ha iniciada, acudint als comicis ab constanca y entusiasm, 'ls seus representants en la Corporació municipal semblan inclinats á aferrmarla, al unirse tots, sempre que 's tracta del bé de la ciutat. Aquesta vegada 'ls regionalistes han fet honor á la iniciativa de un republicà, sense recordarse qu'en altres temps el taxavan de *foraster*. Al últim haurán comprés que homes com el Sr. Giner de los Ríos, estiman tant á Barcelona, com el més carinyós dels barcelonins.

J.

EL NAIXEMENT

CANSONETA DE NADAL

Ja ha nascut el que esperavam, l' infant-poble desitjat. ¡Mireu, pobret, qué maco, pero qué débil està! Las cametas se li torsan, no pot bellugar las mans, els seus ulls voltan y giran, continuament divagant. Pastors d' aquesta encontrada, correu tots sense tardar; veniu aquí á protegirlo ab l' esfors del vostre bras.

¿Què li darém al gentil infant-poble, que li darém perquè 's fassi grandet?

—Hem de donarli aliments que li agradin, hem d' alletarlo ab discursos ben ferms.

—

—A cents els pastors arriban,

y á la vista del infant

discuteixen el sistema

que millor li té d' amar.

—Jo li donarà rables.

—Jo li donarà naps.

—Jo li criaria amb monjetas.

—Jo no més ab peix y carn.

—Si se 'n senten en poch rato

d' acudits extravagants...

Cadascú hi vol dir la seva,

y ningú sab de qué vā.

¿Què li darém al gentil infant-poble, que li darém perquè creixi fortet?

—Hem de donarli aliments que li agradin, hem d' alletarlo ab discursos ben ferms.

—

Un diu: —A questa criatura

lo que millor li anirà

es democracia á tot pasto

y bons tragos d' igualtat.

També podríam donarli

una sopa federal

y per postres un tros d' himne

ó un gotm de drets humans.

Seguint sempre aquest sistema,

ja veureu en poquets anys

cóm se li addressan las camas

y se li aclarerà el cap.

¿Què li darém al gentil infant-poble, que li darém perquè 's fassi grandet?

—Hem de donarli aliments que li agradin, hem d' alletarlo ab discursos ben ferms.

—El tractament no m' engresca, (d'u un altre,) la vritat. Trobo que ab aquestas coses no adelantarem un pas. ¿Voleu que l' menut prosperi y fassí prompte un gegant? Donemli esperit de classe, ensenyemli odi al passat, parlemli de jorna tremendos que per forsa han d' arribar, y que begui, no aquja clara, sinó vi, roig com la sanch.

—¿Qué li darém al gentil infant-poble, que li darém perquè creixi fortet?

—Hem de donarli aliments que li agradin, hem d' alletarlo ab discursos ben ferms.

—

La polémica s' enreda: si mil pastors s' han junyat, mil s' han aviat els sistemes que al nen tractan d' imposar. Aquell vol el socialisme, aquell la fraternitat, l' altre creu que sense pôlvora el baylet no creixerà. —Femli pendre l' comunisme. —O bé la Internacional. —Milló una cooperativa. —Val més un banch popular. —¿Qué li darém al gentil infant-poble, que li darém perquè 's fassi grandet?

—Hem de donarli aliments que li agradin, hem d' alletarlo ab discursos ben ferms.

—

Y mentrells ells discuteixen llençant brams desaforats, el pobre menut tremola de fred, de sed y de fam. No hi ha un' anima serena que comprengui que cridan en tan estúpida forma l' infant no s' engreixera. No hi ha un esperit magnànim que imposantse al daltabax d' aquells pastors sense entranyas, els digui ab accent vibrant:

—¿Qué li darém al gentil infant-poble, que li darém perquè creixi fortet?

Deuli cultura, cultura y cultura;

deuli cultura, y no feu el beneyt.

C. GUMÀ

Volan... volan Perdius

A la tornem á tenir volant per aquests carrers. Pero axió sí, més motxa que may... Casi diríam que vola ab el cap sota de l' ala, sino fos que necessita anar ab la vista molt oberta per no topar ab qualsevol entrebanch. Se dona per segur que per obtenir el permís de tornar á empender l' vol, li fou menester subjectarse previament á certas exigències. Una d' elles, donar hospitalitat á un article de una aristocràtica autoritat acceptant paladinament les rectificacions formulades pel Marqués de Camps en un debat memorable y fent grans protestas d' espanyolisme.

Nosaltres y tots quants estimem el bon nom de Catalunya, hauríam preferit que las talas protestas haguessin sigut spontànées y sinceras... y no, com semblan, desna hora lluny *jarabe de pico de Perdius*.

* *

L' ocasió es arribada de que 's dugui lo que 's penssa y lo que se sent, clar y catalanament, sense subterfugs ni restriccions mentals.

No perque estiguin suspesas las garantias hi ha dret a mantenir per més temps un perniciós equívoc, que va arribar á produir un gran conflicte, del qual n' havia de ser la víctima la nostra estimada Catalunya.

Sí, señoys: estimada. Més estimada de nosaltres que de tots els que 's diuhen catalanistas y que de tots blassonan.

Nosaltres, al cap de vall, tractantse de la mare Espanya que té á Catalunya un pensament, un cor y un bras al seu servey, no hem volgut mamari mai en l' amarga y repugnant mammella del odi y del antagonisme. Mals catalans ens hauríam considerat, si de lluny ó de prop, per medis directes ó indirecces haguessim tractat may d' encendre l' antipatia ó de fomentar la discordia dintre de la nació espanyola, tant més digna d' amor y de solicitud quant més desgraciada. Tenim en aquest concepte las mateixas idees que sustentava 'l general Prim, tant catalá y á la vegada tant espanyol; las mateixas ideas que á l' any 73 portaren al govern de la nació patricis també tan catalans y espanyols á un temps, com els señoys Figueras y Pí y Margall presidents de la Reública.

Els siguieren els representants de las tradicions vivas de la terra catalana, que no hi ha cap necessitat de anarlas á buscar en el Parlament de Casp, ni en las èpocas infaustas de Felip IV y de Felip V, verdaders anacronismes que res tenen que veure ab l' esperit ni ab las necessitats dels temps moderns. La progressiva Catalunya seria indigna d' ella mateixa si s' atascava, girada d' espatllas, esperant una resurrecció impossible... una resurrecció que si s' arribés á realisar, ella fora la primera que 'n renegaria.

* *

Precisa, donchs, empender un trallat que al esparcir tots els deliris insensats, desvaneixi de una vegada totas las s

L'alta missió de aquests fulanos sempre ha sigut la mateixa: *picada de xinxo*.

Sentíem tenir que observar à *El Imparcial*, que de las dos banderas creuhadas qu'empunyava la figura d'en Salmerón, en nostre penúltim número, l'una es la d'Espanya y l'altra la de Catalunya.

Y no la *catalanista*, com suposa *El Imparcial*, que en materia de distingir banderas, no sab lo que's pescsa.

Si coneguéss á Catalunya, com la coneixém nosaltres, no incorreríem tan sovint en aquestas y otras equivocacions lamentables, tan contrarias á la bona armonia que ha de reynar sempre dintre de la patria española, enaltilada com quí més, per Catalunya, mare dels héroes del Bruch y de Girona, de Tetuán y de Wad-Ras.

Un' altra absoluçio deguda al veredicto exculpatori pronunciat pel Jurat en la causa de la bomba que va estallar en el Palau de Justicia.

Hem assistit á la vista, y estémen assombrats de que l' acusat Rull, sent innocent, haja pogut sufrir una detenció preventiva per espay de quinze mesos.

Sobre aquest particular son ociosos tots els comentaris. Sols ens permetrem preguntar: ¿Quán se montarà á Espanya un cos de policía que inspiri confiança á tothom per la seva aptitud y per la seva serenitat? ¿Y quan els procediments judicials se portarà ab la llestesa necessaria, per' estalviar als processats las amarguras y perjudicis d' una llarguísima detenció, equivalent á una verdadera pena?

Forma part del nou ministeri liberal constituit á Inglaterra un obrer, Mister Jhon Burns. Montador de màquines, y dedicat á l'organización de institucions de caràcter social, representava en la Cámara dels Comuns al partit obrer.

La cartera que se li ha conferit es la de *Assistència pública y del treball*.

Quan se presentà á Palacio, no l'volian deixar passar, perque anava ab americana y hongo. Pero al saber qui era, li franquejaren l'entrada á la regia cámara, ahont el rey Eduard VII el tractà ab ex traordinaria cordialitat.

* *

Doném aquesta notícia pera demostrar la sinceritat que 'ns guia en las nostras impresions.

Ja sabém que algú recordará que l' Inglaterra, ahont es possible que un operari arribi á ministre, viu baix el régime monárquic. Es veritat. Pero la monarquía inglesa es una excepció de la regla. No n' hi ha un' altra al món, ni hi pot ser. Se pot atenuar el desitj de imitarla; igualarla es impossible.

Y si l'inglesos no s'iguen tan aferrats á la tra dició, veurian fàcilment que pera governarse á si mateixos, cap falta l's fan els *chirimotos* de la mo narquía.

Pera fixar la nostra actitud respecte á la qüestió de Catalunya, consignaré com som tan enemicos dels que desde la nostra terra atacan á Espanya, uns dels que desde Espanya atacan á Catalunya. Uns y altres traballan pel desconcert nacional.

Nosaltres abominem dels *separatistes*. Pero abominem de igual manera dels *separadors*.

S'ha constituit una Associació Republicana del Comers y de la Industria.

Encare que la Industria y l'Comers, en rigor, no poden ser considerats com á politichs, es indubitable que necessitan de la política pera viure y desarrollar convenientment.

Vajin, donchs, els industrials y comerciants á fer bona companyia á las classes traballadoras, y tots junts hi arribaré, si 'ns ho posém al cap, á la terra de promissió.

El mestre Sadurní s'ha encarregat de la direcció artística de la antigua societat coral *Euterpe de Clavé*, la qual el dia 2 del corrent va renover la seva Junta Directiva, en la següent forma: President, Lluís Monguillot; vice-president, Gayetá Roig; secretari, Teodomir Manchon; vice-secretari, Tomás Amat; tesorier, Félix Prats; contador, Francisco Boyer; arxiver, Ignasi Balil; vocals: Antoni Massip, Francisco Sanmartí, Salvador Donat y Modest Mirats.

MAYALS, 12 de desembre

S'ha efectuat la inscripció en el registre civil de una criatura filla del actual arcler, el conseqüent republicà D. Josep Font y Jové y de D. Marfa Sabaté y Gateu.

L'acte, que tingué lloc ahir, dia 11, revestí la major importància per ser el primer cas de prescindir de la farsa religiosa en aquesta població. Ecls parents han sigut coralment felicitats per tots els elements liberals de la localitat.

LLANSÁ, 12 de desembre.

Nou días hem estat disfrutant de un nou baladrixe foraster. Desde l' cubell de les mentidas no s'cansava de bramar; lamentantse de que tothom no segueixi la verda dera religió catòlica.

Aquest arranca-caxalís de la farsa religiosa, podia haverse estalviat feyna. Sápig el místic carboner, que l' altre lema es aquést: ¡Apilar al fanaticisme y despreciar ab energia totes aquellas paraulas surtidas de la boca dels homes que vesteixen faldillls!

TORTELLÀ, 10 de desembre

Hem tingut un predicador americano que segons dijue venia á perdonarnos els pecats per grossos que fossin. Tronà també contra els republicans dijent que ls de aquí no eran tan catòlichs com els d'allí y que tots estem destituts á les calderas de l'Pere Botero.

No va parlar, per xó, de si els capellans d'aquí eran mes civilisats que 'ls d'allí.

Creyem que si fa ó no ó estarán á una mateixa altura. A lo menos ens ho va semblar per la mostra.

BLANES, 20 de desembre

En aquest poble les ideas progressivas se manifestan ab repugnats anomalías. En las últimas eleccions, el Centre de Unió Republicana treu triomfants dos dels seus candidats, y als vuyt días llença el gorro frigí un d'ells y se'n vá á Barcelona á pendre part al Banquet de la Victoria.

Tením republicans, lliure-pensadors y hasta socialistas á las ordres dels cacichs y 'ls hi educan els fills els co-

legis jesuítichs. Titulats anarquistas que diuen professar gran odi á tota autoritat, y cantan en funcions religiosas y van de brassat ab sotanas ó 's deixan dominar per tota mena de autocracias.

Y tota aquesta amalgama de *progressistas* tirantse tots els diaz entre ells els trastos pel cap, esperan que vinguí la Fraternitat Universal; mentrestant se 'ls mira ab rialla sornaguera el clericalisme desde 'ls quatre baluards que té establerts en aquesta Vila.

PERAFORT, desembre

El senyor Mestre provisional declara: 1.er: Que no ha girat cap truya, es a dir, que está com sempre al costat del jovent de Perafort; que ha sigut, es y serà mentres visqui, republicà, com ha donat y dona probas en tots els moments y principalment en las eleccions passadas y vinientes. 2.er: Que no ha tingut, ni té tracteris ni pactes ab clericals ni sotanas, sino que ha obrat sempre al impuls de sa lluire voluntat. 3.er: Que si 's relaciona ab certas persones es perque creu que son dignas y honradas y 4.er: Que no creu que 'l jovent de Perafort hagi escrit la referida carta, sino algún envejós ó mal intencionat.

El Sermó de la Montanya... pelada

UPOSO, germans caríssims, qu'en el moment en que 'ls vosotros ulls passan per aquestas rattalls estareu pensant tots en lo mateix: en la famosíssima rifa de Nadal, y especialmente en la ponderada, la desitjada, la somiada *grossa*.

Tots, qui menos, qui més més aviat més que menos —haureu sacrificat una part dels vostres migrants habers pera probar fortuna y veure si aquest any, ja que l'anterior, ni l' altre, ni l' altre, ni l' altre no va poder ser, tenui la xiripa de que corresponguí al vostre número el pilot de milions de pessetas que 'l Gobern —valent bromista!— posa com á reclam en el camp immens de la timbra nacional, ab la santa intenció d'enlluñar als aueclos espanyols —mussols en sa majoria— y conseguir que, cegats pel brill de tanta y tanta moneda, s'hi deixin caure.

¡Qué 'n sou de papapatas, germans estimats! ¡Qué 'n sou de tanocas y curts d'alcàrcels!... No hi ha negocis més eventual, més remot, ni més ilusori que 'l de la rifa. Posarhi, ab l'esperança de treure la grossa, per la sola rahó que qu'én ó altre ha de tocar, es el desatin més garrafal que pot arribar á fer niu en el cervell del home.

Es clar que, á primera vista, sembla que un ó altre ha de treure; pero, veniuume aquí y respondeume: ¿L'heu treta may vosaltres? ¿L'heu treta cap dels vostres parents ó amics? ¿L'heu coneiguda, l'heu to cada la persona que en tal ó qual Nadal s'ha quedat al primera?

—Pero bé la treu algú! —tornareu á replicar. Y jo, valentme del propi argument, us tornaré á respondre: —Perfectament; la treu algú, pero aquest algú, ¿ho sabeu? aquest algú may sou vosaltres.

Y enguany tampoch ho sereu. De lo qual me'n alegraré moltíssim, sinó per altra cosa, per veure si això us serveix d'escarmant y us ensenya á no confiar als caprichos del atzar las malaguanyadas pessetas que ab tan candorós optimisme heu entregat al ministre d'Hisenda.

—Pensar que en mitj de 42,000 números el favorescut ha de ser precisament el vostre!... ¡Atrevirse á imaginar que entre tantas bolas —que posades de kilòmetre en kilòmetre al entorn de la terra, donarían la volta al món y encare 'n sobrarían dos mil, —la que sortirà de l'urna serà la que correspon al vostre déicml!... ¡Això si qu' es combregar ab rodas de molí y deixarse carregar els neuers pel gust de durlos!...

—Heu estat algun cop á la Mar Vella? —Heu recorregut tota la seva extensió desde l'moll al Besós?...

Entre 'ls grans de sorra d'aquella dilatada platja n'hi ha un, un sol, que donarà la felicitat al mortal que 't robre. Es un grà rodó, insignificant, igual a tots els altres. Busqueulo, y si l'ensopegueu, la vostre ditxa es segura.

—Sí —m' direu: —potser sí que això sigui veritat, pero ¿qu' l' troba un gra de sorra aixís, barrejat ab els altres?... Tonto será qui s'ocipi en semblant empresa...

Donchs lo mateix es la grossa de Madrid. Cent, mil, deu mil vegadas ficaríau la mà á l'urna y may us sortiria el número que ha d'alcansar aquesta grossa que ab tant daït espereu.

Y no obstant, á horas d'ara, jqué n' heu fet ja de castells en l'aire! ¡Qué n' heu conjuminat de plans estrambòticxs per quan haguen tret y cobrat els fabulosos milions de la primera!

La rialla 'm salta pel cos al pensar en els desvaris que en aquests moments us ocupan. Us vestireu de senyor, comprareu un cotxe ó un automóvil, us fareu fer un palacio á la Gran Vía y una torre á Sant Gervasi, menjareu faysans y ostreras de Marennes, beureu xampany cada dia, fumareu puros de dur...

¡Ilusos, babaus, sabatassas!... ¡Vejessiu, germans caríssims, vejessiu el Gobern com se frega las mans de gust al contemplar la vostra incurable tonteria!

La combinació es deliciosa. Vosaltres li doneu una barbaritat de milions; ell, d' aquests, ne separa uns quants y us els ensenya pera enllepolivros; s'embuxaca tranquilament els altres... i y rodí la bola, que mentres hi haj cap-cigranys que somihin ab la primera, al tresor nacional no hi faltarán may quants.

¿Cóm no ho penseu aixó? ¿Cóm no us feu càrech de que us esteu devorant mítuament, y que aixó que espereu treure es lo mateix que vosaltres hi heu posat, disminuït emperò d' una manera estantosa?

Tingueu en compte qu'us ho diu, y per vosaltres fareu si desprecieu la advertencia. La rifa es un dels vostres enemicos més terribles, entre tots els que us enrotllan. Oferintvos la sort, que may ve, que cada vegada fuig, pero que sempre torna á brillar davant dels vostres ulls de cego ab vista, us enerva, us embruteix, us fa confiar més en la casualitat qu'en el traball y en l'estalvi, y acaba per deixarvos sense diners, sense forces y sense esma pera caminar pel desert de la vida.

Sí, germans meus: mentres sigueu devots de la rifa; mentres per Nadal tothom cregiu de bona fe que ha de treure la grossa; mentres hi haj gent que per la problemàtica sort empenna els segurs matassos; mentres se trobin ximples que no sopan per comprar un' altra apuntació, creyeume... ab allò de la regeneració no hi aneu massa depressa, perque —mireu si n' està d'atrassadal— ara tot just hi fan el manech.

He dit.

FANTASTICH

A LA FIRA DE LA VIRAM

Si acas els vaga sola una estona els recomano lo visitar de nit ó dia, de matí ó tarda, la vella fira de la viram.

La llarga Rambla de Catalunya, sens tenir ganas d'exagerar, d'espessa y fina volateria quasi esta plena de cap á cap.

Anec, gallinas, pollots y oca, pollastres, pollas, capons y gallins, lligats de potas sobre una alfombra de palla seca van piulejant.

Entre la espessa y atapahida gent que hi circula contemplaran als que compran, a altres que venen y a molts que pescan sens tirar l'am.

Ara atansemnos á una *parada*, á la primera que vinga al pas.

—Vejam, mestressa, épot atansarme aquell gall d'indi? —Sí, senyor: vaig.

—¿Quànt ne vol? —L'últim? —Ah, no senyora: l'últim se 'l queda qui 'l comprará.

—¿Qui es que astorna? —(¡Qué batxiller!) Be, ¿que vol dirme lo preu que val?

—Divuit pessetas. —Sí; totas dretas.

—Es una pessa que no 'n hi ha cap.

—Deixem'he corre. —Com voté vulga.

—¿Ne vol tres duros? —¡No! Sant cristià!

—¿Qué m' ha dit ara? —¿Quinze pessetas?

—¿Qué's creu tal volta que 'l he robat?

—Veurrà, mestressa, no li preguntjo jo aquesta cosa. —Mé'l vol donar per setze pelas... —¿Ni setze y mitja?... (Ni que fas tractes de pavos reals.)

—¿Ni disset? —Vaja, ja pot endurse'l y que disfruti feliç Nadal.

—¿Qui es la mestressa de la *parada*? —Jo. —¿Que volta? —Un federal.

—Vosté esculleixi quin més li agradi.

—Aquest; fa cara de sé avispat, y quina cresta té més vermella!

—Ah, sí. Es molt maco. —Bueno, ¿quant val?

—Un duro, jove. —Aquin m' aturo!

—D'un trist pollastre no vol vint rals?

Quatre pessetas n'hi dono. —Quatre?

Deixi, home, deixi!; no 's cansi en vā.

—A una senyora que d'una polla y un nen molt maco de l'altra mā s'hi atansa un trinxia: —¿Vol que li porti?

—Al nen? —d'iu ella. —No, al animal.

—Sí; aquí tens mitja pesseta, maco; ves que no 't moguis del meu costat.

Y encar no donan cinch ó sis passos dos trinxerayres intencionats

al fill d'aquesta pobra senyora clavan un tanto al mitjà del nas.

La pobra dona veu com li raja de gota en gota la tendra sanch y mentrest ella l'aussilia y plora el trinxerayer se 'n va guillant en companya d' aquella polla de la senyora, passeig avall.

calisme l'va tirant á l'olla, á manera de sagí ranci, pera donarli gust.

Parla l'*Amo Toni* y diu:

«En toda la costa de Marruecos, desde el Malaya hasta más allá de Tánger, no podemos consentir que un solo grano de arena deje de ser marroquí, sin que pase á ser español.»

Com tot això són *romansos*, diguem ab el romançer: «¡Arrogante, Maura, estás!»

* *

Encara que, si bé ho examinan, veurán que ningú com en Maura està en condicions de parlar així. Ell té una política especial que denota, quan menys, un valor sobrehumà molt superior al de tots els estatistes de l'univers: la política de inflar el clericalisme, á principis del segle XX.

De manera que, encara que no contém ab forces militars ni marítimes pera ferros respectar, contém ab les claus del porvenir que, segons l'*Amo Toni*, son les claus de Sant Pere.

Un dels primers actes del nou arcalde de Barcelona, sigué girar una visita al Mercat de la Revolució. Val més anar al Mercat de la *Revolució*, que al Banquet de la Victòria.

«No es veritat, Sr. Bosch y Alsina?»

Un periódich francès publica una caricatura graciosa.

Un pintor de bronja inscriu en el frontispici d'un edifici públic el següent lema: «*Liberté. Egalité. MATERNITÉ.*»

Y abaixa diu: De tal manera va disminuïnt la natalitat á França, que pera recordar á las donas el seu deber, han resolt cambiar la divisa dels nostres monuments.

Ha sigut donat de baixa l' torpeder *Rayo*, complementament inutilsat en l' incendi de la Carraca.

Jo temia entés que 'ls *Llamps* cremavan... Pero aquí á Espanya 'ls *Rayos* son cremats.

No en vá es el nostre, el país clàssich dels viceversas.

El bisbe de Vich ha publicat una circular lamentant amargament del gran número de robos sacrilegis ocorreguts en las iglesias d'aquella diócesis.

Y tots aquesta robos quedan impunes, qu' es lo més sensible.

Pero què fan els sants de las iglesias, que no vijan? Sant Martí, Sant Jaume, Sant Jordi, tots de caballeria... El mateix Sant Pere, que porta sabre... Y Sant Miquel Arcàngel que blandeix una espasa desenvaynada, ¿com no's llasan furiosos sobre 'ls lladres y raters?

Vaja, vaja, que per tot arreu, lo mateix á la terra que al Cel, està ben malament el ram de policia!

Carducci, l' eminent poeta italià, cantor de la Llibertat y de la Emancipació del Pensament, posseixia una gran Biblioteca.

Donchs bé, aquesta colecció de llibres ha sigut comprada per la reyna viuda Margarida, per la cantidad de 100,000 liras.

Com la tal reyna es cada dia més fanática, desde ara preveig que las 100,000 liras se'n aniran en fum. No voldria trobarme jo dintre de las cubertas dels llibres de Carducci: com si ho estigués veyst: si 'ls capellans s'hi emprenyen, morirán cremats.

Se tracta de crear un nou bisbe, donchs per lo vist son mitras lo que més falta 'ns fa, perque aquí tot acabi en punta.

Y no trobantli diócessis á la Península, en rahó d'estar totas ocupades, se'n constituirá una d'especial pera la colònia africana de Muni.

Així es com s'entén aquí la colonisació: els altres països envíen comerciants á las seves colònies. Aquí hi envién bisbes... á confirmar els indígenes... es á dir: de bonas á primeras á tractarlos á bofetadas.

Una de les noyes del cos de ball va tenir un desllis, á conseqüència del qual, li tocà en sort una criatura maca com un sol.

Al presentarse al ensaig ab el marreich, li preguntà 'l director:

—Y aquest fulanet?

La bailarina, posantse roja com una rosella:

—Es un nevotet de la meva germana.

Examen de Medicina:

El professor Pastells, qu' es un d'aquests sabis de Real Ordre que vejetan en las Universitats espanyoles, preguntava al alumno:

—Si'un malalt tingües molta febre ¿qué li suministraría?

—Quinina.

—Y si á pesar de la quinina continués agravantse?

—Llavoras els diràs als de la familia: «Aquest malalt no té salvació possible, com no cridin' desseguida, com no vagin á buscar desseguida al sabi Doctor Pastells.

L'alumne signé aprobat ab nota de *sobressalient*.

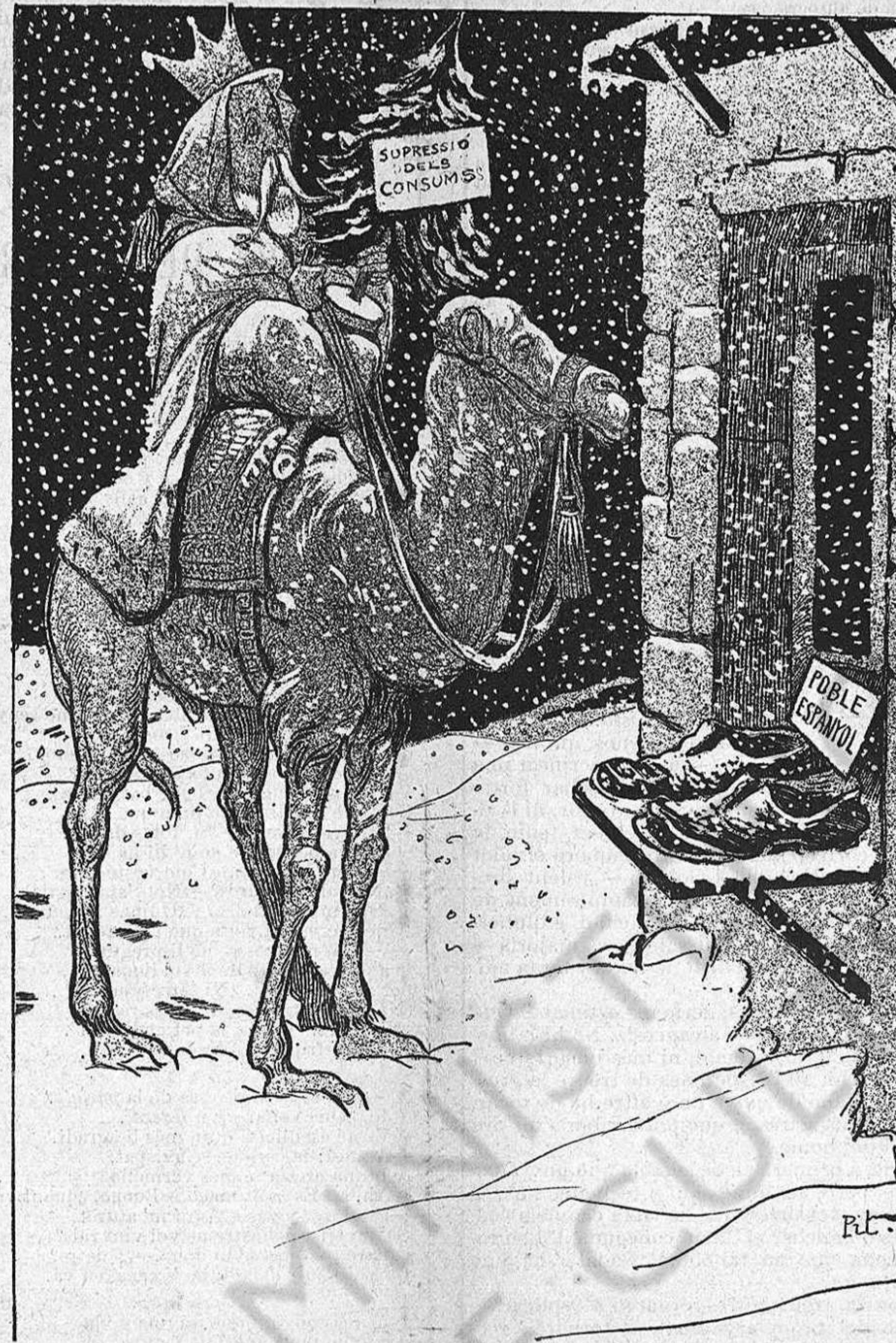

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

XARADAS.—1.ª Ar-ca-di.
—2.ª So-pa.
—3.ª Cor-tés.

Han endavantat totas ó part de las solucions corresponents al número anterior, els caballers: Un contrari als homes ab faldilles, Dolores Fuertes de Barriga, Un

La suppressió dels consums

—Pobre poble!... Las sabatas prou las té á punt; pero lo qu' es el regalo, 'm sembla que tardará temps á estar llest.

El cantar del dia

—Ja sé perquè á mí no 'm pagan lo que hi ha pendent d' allò:

es perque certs peixos grossos puguin cobrá el cupó en or.

Constantinopolitinaire, El Patriarca de las Indias Pastanagals, José Serra, Los Funiculars de la Fransa Xica y Majuelo Culerench (a) Mata Congrinyols.

XARADAS.

CASSADAS Á LA «FIRA DE GALLS».

I

—¿Quànt aquest gall, tot?

—Un duro;

es molt tres; es cosa fina.

—No; primera massa car.

—¿Quànt ne don?

—Segona y mitja.

—Es poch per la virám qu' es.

—¿Que vol dir qu' es escullida?

—Ja pot voltar, com aquesta no n' hi há en tota la fira...

Es virám criada á casa...

—Donchs vegi, ningú ho diria per ser criada á casa seva

es virám molt esquiffida.

—Vosté la criará millor...

—I ja 's veu qu' es molt bona dida!

II

UN MATRIMONI INSPECCIONANT GALLS

—No 'ls palpi... suspesi 'ls sols; al menos total deuilluras...

—¿Qué t' sembla, *Prima-doblada*?

—Aixó l'preu ho justifica, segons ell farán el pes.

—¿Quànt ne voleu dels dos?

—Quinze

pessetas y son barato

perque així es virám d'estima.

—No; si me 'ls doneu per deu...

—Si hi perdo... si qu' es tranquila donant-los 'l clar que hi perdo...

—No es això; la meva dita

son deu pessetas, y no

li dich si hi pert iqué's enfila...

—Pro si ja l' havia entés!

—Vagi á fe'l dos-invertida

ab 'quest preu un altre puesto,

prou rodrà tot lo dia...

Aquí es la Fira de Galls

pro els meus no son *galls de... fira*.

III

EN UNA TAULA DE TURRONS

—Una lliura de turrons d'Alicant.

—Dels de pesseta?

—Sí...

—Aquest turró es el mes *dugas*.

—No me 'n tregui...

—No hi *primera...*

—Pósime 'ls dintre una *tot...*

Tingui y cobri...

—Oh, mestressa...

aquest duro es de Alicant

y els alicantins no 'ls prenen...

—Pro qué hi fa?... Els turrons també,

donch la mateixa moneda...

J. MORET DE GRACIA

Caballers: Dolores Fuertes de Barriga, Un Constan... etcétera, Un draga-curas, R. y C., Quimet Asencio, Boada, El Patriarca de las Indias Pastanagals y Baltasar Petit (Curandero): No fa.

Caballers: Enrich Bofill, Joaquin A., A. Cararach y Sebastianet (a) Piñaña: Si que fa.

Caballer: M. B.: Molt requeteblen y mil gracies.—J. Costa Pomes: Com sempre, ja ho sab.—Saavedra Fajardo: No cuela.—P. Font: Veurem d'aprotifar.—Florenci Grau y Trías: Aquests xistos ja 's feyan l'any de la picó. Pero, vaja, es bastant correcte y... tot podria ser.—J. C. Curull: Res de intimes cursis.—A. Cararach y Biot: Gracias de la felicitació.—J. Faiges Canals: No ns plau.—Pep del Pif: Igual li dihém.—Carles Pujol: Idem de idem.—Antoni Felius: Nosaltres li devam agradir l'enviò dels originals, pero no li varem prometre res, segurament. Si un dia van, ja 's veurà publicats.—Amande Vendrellench: Sí que te molt de particular.—P. Casas: No serveix.—Lluís Moliné: Manseta.—Flordeneu: Aixó va molt bé. Grans merçés, y que no sigui la última.—J. Ll. G., P. C., J. F., Sinquerí Tiempo, El Corresponsal y Francisco de A. M.: No podem publicar las cartas que 'ns remeten, per variás rahóns.

¡ATENCIÓ!

¡JA HA SORTIT! ¡JA HA SORTIT!

ALMANACH

La Campana de Gracia

per l' any 1906

Un volum d' unes 200 pàginas, enquadernat ab una cuberta en colors.

La mar de caricaturas y notes còmiques y polítiques. Innumerables treballs en prosa y en vers.

Preu: **¡DOS RALETS!** — Se ven per tot arreu

NOTA.—No publiquem la acostumada reproducció del carell anunciat, per haver sigut denunciat.

Imprenta La CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y G.